

HYDROIZOLACE V OKRAJOVÝCH PODMÍNKÁCH

Ing. Petra Šrubařová¹, Dr.-Ing. Petr Jůn²

¹ A.W.A.L. s.r.o., Eliášova 20, Praha 6, srubarova@awal.cz

² AXTER CZ s.r.o., Eliášova 20, Praha 6, petr.jun@axter.info

Příspěvek se zaměří na problematiku navrhování, provádění a provozování hydroizolací, zejména modifikovaných bitumenových pásů, v reálných okrajových podmínkách. Kromě technických a právních souvislostí bude věnována pozornost otázce životnosti a sanace. Budou prezentovány některé časté problematické skutečnosti, následně budou formulovány základní principy optimálního přístupu.

Úvod

Z našich zkušeností víme, že návrh hydroizolací neprobíhá vždy již v počáteční fázi projektu, kdy jsou případné úpravy podkladních konstrukcí či jiné zásahy s ohledem na požadavky hydroizolační vrstvy dobře řešitelné. K řešení problematiky hydroizolací se dostáváme, resp. jsme přizváni, v různých stádiích vývoje stavby. A samozřejmě čím později, tím hůře lze výchozí podmínky stavby ovlivnit či změnit.

V průběhu realizace

Zákazníci nás často oslovují v situaci, kdy je stavba již v plném proudu a po nás v danou chvíli chtějí navrhnout spolehlivou a bezpečnou hydroizolaci. Bohužel si neuvědomují, že stav na stavbě je často ve fázi, kdy už spolehlivé a bezpečné řešení nelze vytvořit. Bývá to proto, že při návrhu se problematikou hydroizolací nikdo dostatečně nezabýval, nezohlednil vlastnosti a specifické požadavky potřebné pro korektní zabudování a funkci hydroizolačních materiálů.

Na základě právního výkladu ale i v takovém případě platí, že autor návrhu hydroizolačního řešení (projektant, ale i dodavatel materiálu) je považován za kvalifikovaného odborníka, který má za svůj návrh odpovědnost. V případě, že jsme si jako projektant či dodavatel hydroizolací vědomi rizik, která mohou ovlivnit spolehlivost a bezpečnost navrhovaného řešení, musíme o tom (písemnou formou) informovat, upozornit na to, že výchozí podmínky nejsou ideální, slučitelné s korektním provedením a specifikovat existující rizika.

Dostáváme se i do situací, kdy je možné daný problém řešit, ale není vůle z druhé strany – např. v situaci, kdy projektant stavby nesouhlasí s našimi připomínkami. I v takovém případě je nanejvýš vhodné, s ohledem na právní ochranu projektanta (dodavatele) hydroizolací spíše dokonce nutné, o tomto písemně informovat jak projektanta, tak investora, upozornit na existující rizika, vyjádřit svou nedůvěru ve spolehlivost a funkčnost daného řešení a zejména požadovat převzetí odpovědnosti za řešení projektantem stavby či investorem. V podobné roli se může ocitnout také zhotovitel prací. Je nutné, aby v takovém případě konal stejným způsobem, v opačném případě bere na sebe odpovědnost za provedené práce.

Kvalita provádění, kontrola, údržba

Spolehlivost a životnost hydroizolačního řešení významně ovlivňuje nejen správný návrh či materiálové složení pásů, ale také kvalita provedení, tedy způsob a podmínky pokládky, zacházení s materiálem, opracování detailů. Je nutné respektovat požadavky na skladování materiálu, aby nedošlo k jeho poškození a degradaci ještě před samotnou pokládkou, dále požadavky na parametry okolního prostředí, čili zejména teplotu venkovního vzduchu, aby byly zajištěny korektní podmínky pro aplikaci.

Z tohoto důvodu je důležité kvalitní proškolení pracovníků, a to nejen izolatérů, ale i dalších navazujících profesí, protože mnohdy dochází k poškození hotové hydroizolace bezohledností a nedbalostí pracovníků vykonávajících navazující práce na již hotové hydroizolační vrstvě. Kvalitu a správnost provádění by měl kontrolovat stavební dozor. Vhodné je provádění také autorského dozoru projektanta a dozoru dodavatele.

V závěrečné fázi realizace by měla být nedílnou součástí kontrola kvalitního provedení hydroizolačního systému.

V průběhu užívání stavby má na dlouhodobou spolehlivost a životnost hydroizolačního souvrství vliv zejména působení klimatických vlivů a údržba střechy. Ta však často bývá zanedbávána. Nedílnou součástí údržby musí být vizuální kontrola hydroizolací. U střešních plášťů je důležité pravidelné odklizení nečistot, náletů zanesených větrem apod. Při odklizení sněhu nesmí být používány kovové lopaty s ostrými hranami, které by mohly perforovat hydroizolační pásy. Ukončující tmely je nutné s ohledem na jejich kratší životnost pravidelně obnovovat. Zastížené problémy je vhodné řešit bezodkladně, aby se problém zbytečně nezhoršoval.

Záruka a životnost asfaltových pásů

Výrobci na své produkty poskytují záruky a ty by měly být kryté pojišťovnou. Společnost Axter běžně poskytuje 10ti-letou záruku na modifikované asfaltové pásy podobně jako jiní renomovaní výrobci. U pásů s modifikací Alpa lze sjednat až 20ti-letou záruku [1].

V souvislosti se zárukou nelze opomenout problematiku vymáhání záruky. V případě zprostředkovaného prodeje by měla být v případě zániku prodejce záruka vymahatelná na výrobci. V praxi to však často příliš nefunguje, zejména jedná-li se o zahraničního výrobce. Obecně lze tedy říci, že je bezpečnější mít smluvní vztah přímo s výrobcem nebo jeho pobočkou.

S problematikou záruk souvisí téma životnosti asfaltových pásů. Rozptýl udávané očekávané životnosti je vskutku značný. Někteří výrobci prohlašují až nesmyslná čísla. Je otázkou svědomí každého jednotlivce, kam až je ochoten zajít, aby výrobek prodal.

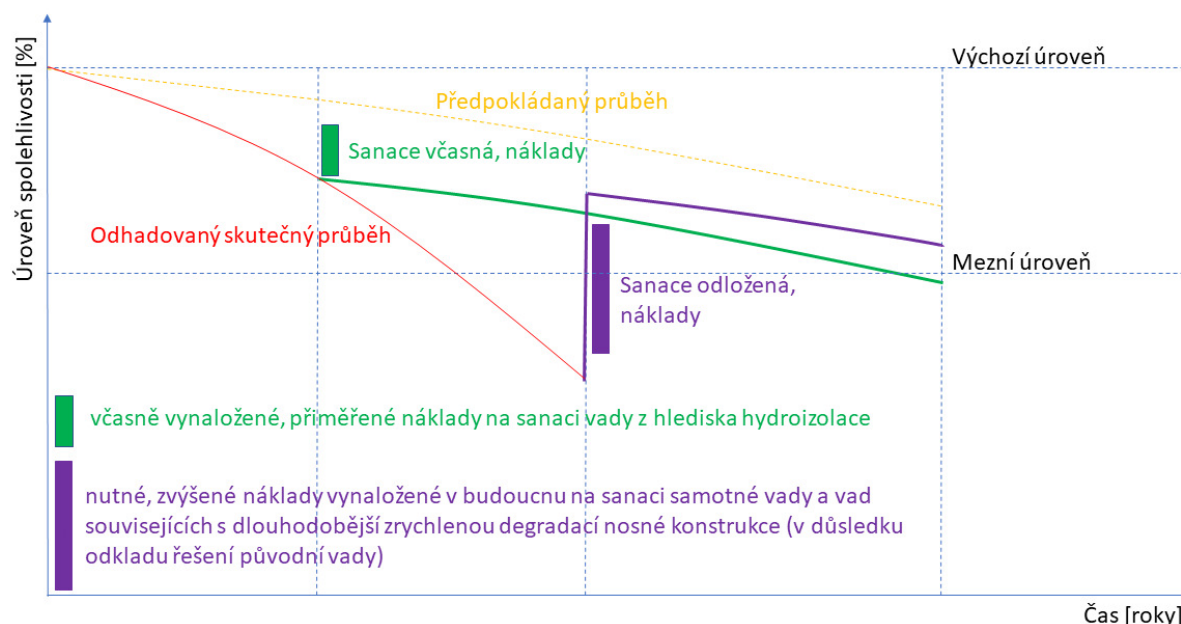
Chceme-li ctít konzervativní přístup na straně bezpečnosti, je nutné se opírat o fakta a zároveň zohlednit reálné požadavky na životnost produktů pro stavebnictví formulované v [2], případně také [3]. Očekávanou životnost hydroizolačních materiálů tak lze při korektní aplikaci předpokládat nejčastěji v rozmezí 10-25 let (pro kat. 2, tj. vyměnitelné konstrukční části).

Základním vstupním parametrem pro odhad očekávané životnosti může být konkrétní zkušenost [4], resp. výsledky laboratorních testů stárnutí. Existuje však velké množství vlivů, které reálnou životnost ovlivňují. Vyvíjí se produkty (u některých výrobců bohužel k horšímu) i okrajové podmínky působící na zabudovaný produkt. Laboratorní testy neodpovídají zcela skutečným podmínkám. Rozhodující je často právě konkrétní zabudování a expozice. Proto je nutné tyto informace vnímat jako orientační, nikoliv jako zaručené hodnoty životnosti pro konkrétní aplikaci.

Sanace

Hojně se setkáváme s poruchami hydroizolací a s požadavkem na jejich sanaci. Bohužel vytvořit 100% účinné sanační opatření zabudované stávající hydroizolace je zejména u hydroizolace spodní stavby těžko splnitelné. A pokud taková možnost existuje, bývá obvykle finančně extrémně náročná. Na druhé straně možných sanačních opatření vedoucích alespoň k dílčímu zlepšení stavu lze najít téměř vždy více. Je pak na rozhodnutí klienta, jakou variantu s ohledem na další přidružená kritéria bude preferovat. Varianty se mohou kromě technické náročnosti lišit v komfortu užívání, ve finanční náročnosti apod. Proto považujeme za správné klienta informovat i o těchto přidružených hlediscích,

nabídnout mu možnosti, jejich výhody a nevýhody, aby se mohl co nejlépe rozhodnout pro optimální řešení. Výše popsané je graficky znázorněno na Obr. č. 1.

Obr. č. 1: Orientační znázornění odhadovaného poklesu úrovně spolehlivosti nosné konstrukce v čase spolu s naznačením odhadovaných nákladů na sanace a vlivu sanace na celkový vývoj

Optimální přístup

Závěrem bychom rádi popsali, jak by měl podle nás návrh hydroizolací optimálně probíhat. Základním předpokladem pro dobrou spolupráci je osvěcený investor, který má zájem o vznik kvalitní stavby a nezohledňuje pouze ekonomické hledisko. Naštěstí i s takovými investory se setkáváme, i když jsou stále spíše výjimkami. Nutná je spolupráce profesí projektant-dodavatel-zhotovitel-investor, a to v co nejranější fázi návrhu.

Jako hlavní zásady optimálního návrhu je vhodné jmenovat zejména: odpovědný přístup, bezpečný návrh zahrnující pojistná opatření, kvalitní materiály, kvalitní provedení, pravidelná údržba, možnost sanace.

Literatura

- [1] Ing. Petra Šrubařová, Ing. Václav Šedivý, Dr. Ing. Petr Jůn: Efektivní revitalizace střešních plášťů asfaltovými pásy s modifikací ALPA, časopis Střechy-Fasády-Isolace, 1/2018
- [2] EOTA GD 002 Předpoklad pro životnost stavebních výrobků v ETAG, evropských technických schváleních a harmonizovaných normách, EOTA, 1999
- [3] Směrnice ČHIS 01: Hydroizolační technika – ochrana staveb a konstrukcí před nežádoucím působením vody a vlhkosti, ČHIS, 1/2018
- [4] Ing. Petra Šrubařová, Dr. Ing. Petr Jůn: Referenční aplikace a předpokládaná životnost hydroizolačního systému Triflex ProDetail, časopis Střechy-Fasády-Isolace, 4/2019